

De Gereformeerde school in de Kerkbuurt

Mogelijkheden om vreemde talen te leren waren in Sliedrecht zo'n 100 jaar geleden nog beperkt. Een voorbereiding op de H.B.S. (Hogere Burger School) was er sporadisch. We denken dan aan de Frameschool (gebouw latere Ambachtsschool) en de Gereformeerde School in de Kerkbuurt. De laatstgenoemde school werd in 1919 vergroot door er een verdieping op te bouwen. Hiermee kwam er ruimte voor het Middelbaar Uitgebreid Lager Onderwijs. Later kwamen er M.U.L.O-scholen op de Oude Uitbreiding.

Twêê- of meertaolighaid

Vendaeg wi 'k 't i m'n verhaoltjie is hebbe over hoe ik 't heb ervaere om as êênvoudige Slierechse jonge te zijn opgegroeid. Mè waainig scholing was onze opklaiding hōôfdzaakelijk praktijkgericht. Hè 'k daer nou zōôiets as 'n minderwaardighaidsgevoel aan over gehouwe? Belnêênt, maor ik wil graeg is laete zien wat 'r in 'n menseleve op dà gebied ten goeje veraanderd is. Ik ben wel is jeloers op de jongeloi die d'r taole goed hebbe geleerd en die mè flair wete te gebruike. Onze naezaote krijge deur heullieze scholing bekant van aaiges een paar vreemde taole mee. 't Wor ze as 't waere met de paplepel ingegeve. As de kaainers nog maor amper uit de lure zijn en net kanne lôôpe, wordt 'r al mee begonne. Dà vinge ze hêêl nermaal en spreek 't van aaiges dà ze d'r aige kanne redde met Engels, Frans of Duits. Mor as ie, zōôas ikke, tot de ouwere ginnersaose behoort, zeg maor tot de tachtigplussers, dan legt dat een klaain bietjie anders.

Wij wiere in de êêste plaets deur moeders opgevoed met 't Slierechs diëlect en pas daernae kreges me op de lêêgere school mè Standaard Nederlans te maoke. We vongen 't hêêlemael nie raor dat de zeun van d'n domenee en van d'n bovemêêster nae schooltijd Franse les kreges om ze voor te beraaije op de HBS die ze as vervolleg onderwijs gonge bezoeken. D'r wor wel is gekstekende weg gezeed dà je met 't Slierechs diëlect overaal op de wêrld trecht kan. Toch kà je je aage knappies ongemakkelijk voele as ie eefies over de grens ben. Bij onze georgaoniseerde buitelandse raaisies wazze me dan ok aareg blij om een raaislaaijer bij ons te hebbe op wie we een beroep konne doen. Ok op ie waarek waer ie je daegelijkse brôôd mos verdiene, kwam ie je aage soms behoorlijk tege mè je geringe taalvaardighaaid.

Toe 'k op m'n 40ste voor m'n gezondhaaid van waarek mos veraandere en de febriek vaerwel mos zegge, gong 'k as onderwijsondersteunende op 'n middelbaore school in Gurrekom waareke, wat toe nog de HBS hiettende. Nou, je snap 't netuurlijk al dà dat nie aaltijd eve gladjes is verlôôpe. As ie aaltijd mè diëlectpraoters heb omgegaon en daer zellef ok aerdig aan meegedaen het, krijg ie te maoke met een flinke cultuuromslag. Je komt 'r achter dà je, hoe besonder je diëlect ok mag weze, daer nie aaltijd en overaal mee trecht ken. Nou ben 'k as diëlectschrijver doende om onze durrepstaol, die raozend snel aan 't verdwijne is, voor 't naegeslacht te bewaore en dà doe 'k graeg. Weet jje waerom? Aal doende leer ie hoe ampant ons diëlect wel is. Toch blijf 'k 't sneu vinge dà 'k nooit aandere taole hê geleerd.

Jan van der Vlies